

Політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку

УДК: 327:355.02(477)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.19412906>

**Деконструкція «гарантій безпеки» у міжнародних відносинах
на прикладі України**

Романюк Наталія Андріївна,

кандидат політичних наук,
доцент кафедри європейських та регіональних студій,
факультет міжнародних відносин,
Львівський національний університет імені Івана Франка,
м. Львів, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-0772-9369>

Романюк Ростислав Йосипович,

кандидат політичних наук, доцент,
завідувач кафедри міжнародних відносин і дипломатичної служби,
факультет міжнародних відносин,
Львівський національний університет імені Івана Франка,
м. Львів, Україна, <https://orcid.org/0000-0001-5573-1474>

Прийнято: 15.03.2026 | Оpubліковано: 30.03.2026

Анотація: У статті здійснено деконструкцію онтологічного статусу «гарантій безпеки» в сучасних міжнародних відносинах на прикладі трансформації зовнішньополітичної стратегії України після повномасштабного вторгнення РФ у 2022 р. Дослідження базується на епістемологічному осмисленні процесів деактуалізації традиційної

нормативної очевидності класичних моделей блокового залучення та виводить аналіз у площину стратегічної інструменталізації безпекової вразливості. Обґрунтовано, що в умовах функціональної вичерпності вестфальських інститутів Україна трансформувалася з пасивного реципієнта безпеки у проактивного суб'єкта безпекової політики, який, завдяки інституційній гнучкості, генерує нові формати міжнародних взаємодій.

Особливу увагу приділено аналізу переходу від телеології членства України в НАТО до процедурного алгоритму гарантування безпеки, втіленого у концепції мережевого накопичення спроможностей. Власне «Київський безпековий пакт» та подальша розбудова системи пролонгованих двосторонніх угод розглядаються як альтернативна інфраструктура функціональної інтеграції. Доведено, що концепт стримування в новому безпековому дискурсі набуває форми кумулятивної перформативності: ефективність зобов'язань позірно забезпечується не автоматизмом військової відповіді, а «ефектом щільності» інституційних зв'язків, що створює критичні репутаційні та матеріальні втрати для агресора.

Зроблено висновок про гнучкість міжнародних інститутів, які під тиском екзистенційних викликів зазнають радикальної реконфігурації. Український кейс проблематизує застарілі бінарні протиставлення (членство vs позаблоковість), пропонуючи натомість «спектральне» розуміння безпекової інтеграції, що передбачає існування проміжних форм глибокої кооперації. Така дифузія ризиків та фрагментація глобального порядку засвідчують становлення нової безпекової раціональності державних акторів, у межах якої інституційна інновація стає іманентним способом забезпечення операційної стійкості держави в умовах глобальної турбулентності та ерозії колишніх стандартів колективної безпеки.

Ключові слова: деконструкція, гарантії безпеки, двосторонні безпекові угоди, міжнародна безпека, колективна безпека, теорія альянсів, інституційна

гнучкість, «спектральна» інтеграція, українська дипломатія, глобальний порядок.

The Deconstruction of “Security Guarantees” in International Relations: The Case of Ukraine

Nataliya Romaniuk,

PhD in Political Sciences, Associate Professor,
Department of European and Regional Studies,
Faculty of International Relations,
Ivan Franko National University of Lviv,
Lviv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-0772-9369>

Rostyslav Romaniuk,

PhD in Political Sciences, Associate Professor,
Head of the Department of International Relations and Diplomatic Service,
Faculty of International Relations,
Ivan Franko National University of Lviv,
Lviv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0001-5573-1474>

Abstract: This article deconstructs the ontological status of “security guarantees” in contemporary international relations, using the transformation of Ukraine’s foreign policy strategy following the Russian Federation’s full-scale invasion in 2022 as a case study. The analysis is grounded in an epistemological approach that examines the deactualization of the traditional normative assumptions underpinning classical models of bloc-based security, and extends to the strategic instrumentalization of security vulnerability.

The article argues that, amid the functional exhaustion of Westphalian institutions, Ukraine has evolved from a passive recipient of security into a proactive actor. Through institutional flexibility, it has been able to generate new formats of international interaction.

Particular attention is paid to the shift from the teleological goal of NATO membership to a procedural approach to security provision, conceptualized as the networked accumulation of capabilities. In this context, the “Kyiv Security Pact” and the subsequent development of a system of extended bilateral agreements are interpreted as an alternative infrastructure of functional integration.

It is further demonstrated that deterrence in the emerging security discourse assumes the form of cumulative performativity: the effectiveness of commitments is ensured not by the automaticity of military response, but by the “density effect” of institutional ties, which generates significant reputational and material costs for the aggressor.

The article concludes that international institutions are inherently flexible and, under the pressure of existential challenges, undergo processes of profound reconfiguration. The Ukrainian case challenges outdated binary oppositions (e.g., membership vs. non-alignment), instead proposing a spectral understanding of security integration that accommodates intermediate forms of deep cooperation. The diffusion of risks and the fragmentation of the global order point to the emergence of a new security rationality among state actors, in which institutional innovation becomes a key mechanism for ensuring operational resilience amid global turbulence and the erosion of established models of collective security.

Keywords: deconstruction, security guarantees, bilateral security agreements, international security, collective security, alliance theory, institutional flexibility, “spectral” integration, Ukrainian diplomacy, global order.

Постановка проблеми. Сучасне міжнародне середовище перебуває у стані радикальної трансформації, зумовленої насамперед повномасштабною агресією РФ проти України, що маркує етапні епістемологічні зміни, деактуалізуючи нормативну очевидність «гарантій безпеки» та природу традиційних військово-політичних союзів. Позірна стабільність вестфальських інституційних засад зазнає сьогодні поступової ерозії, оголюючи функціональну вичерпність жорстких альянсових моделей у ситуації граничної онтологічної вразливості суверенних держав. У цьому контексті логічним буде припустити, що традиційна телеологія членства в колективних оборонних союзах повільно поступається місцем складним, мережевим форматам стратегічних взаємодій, у яких безпековий статус актора детермінується не формальними аспектами, а динамічною інструменталізацією вразливості як ресурсу для проектування нових владних відносин. «Стратегічну інструменталізацію вразливості» розуміємо як цілеспрямоване перетворення об'єктивно наявних або соціально сконструйованих станів вразливості на ресурс політичної діяльності, у межах якого їхня артикуляція, репрезентація та кероване відтворення використовуються з метою досягнення визначених стратегічних цілей, зокрема для мобілізації підтримки, легітимації рішень і переформатування владних асиметрій у міжнародному середовищі.

Український досвід формування альтернативної безпекової інфраструктури, зокрема через імплементацію ідей «Київського безпекового пакту», є свідченням переходу до моделі «кумулятивної перформативності». Терміном «кумулятивна перформативність» позначаємо процес темпорально розгорнутого накопичення та посилення дискретних інструментальних актів і нормативних змін, у межах якого їхня повторюваність, інтертекстуальність і синергійна взаємодія забезпечують поступову інституціоналізацію значень, стабілізацію норм та конституювання соціально-політичної реальності. Отож

йдеться про докорінну зміну парадигми: від очікування автоматичної військової відповіді на безпековий «тригер» до розбудови мережі пролонгованих двосторонніх зобов'язань, що функціонують на основі «ефекту щільності» інституційних зв'язків. У такій мережі безпекова раціональність структурується навколо верифікованих процедурних алгоритмів, що дає змогу нівелювати режим стратегічної неоднозначності, який тривалий час домінував у відносинах України з євроатлантичною спільнотою, та перевести підтримку з площини волюнтаристської ймовірності у сферу нормативно очікуваної поведінки партнерів.

З цього погляду деконструкція усталених бінарних протиставлень на зразок «членство – позаблоковість» та обґрунтування «спектрального» розуміння безпекової інтеграції крізь призму української дипломатичної практики, спрямовуються на виявлення латентних механізмів, за яких інституційна гнучкість стає автономним способом виробництва міжнародних норм та союзницьких зобов'язань. Зауважимо, що термін «спектральна» інтеграція є аналітичним конструктом, що передбачає розуміння безпекової чи іншої інкорпорації міжнародних акторів як динамічного континууму взаємних зобов'язань, у межах якого суб'єктність детермінується не формальним статусом окремого актора, а перформативним «ефектом щільності» функціональних зв'язків між ними. З цього погляду, легітимізація мережевої моделі безпекових відносин дає змогу розглядати Україну як проактивного актора, який шляхом ефективної реалізації власної стратегії з диверсифікації та дифузії ризиків реконструює природу сучасного міжнародного порядку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній політичній науці питання трансформації безпекових пріоритетів зазнає інтенсивної ревізії крізь призму дискутованої ерозії вестфальських принципів організації міжнародного порядку. Зокрема у працях, присвячених еволюції колективної

безпеки, акцентується увага на деактуалізації статичних гарантій та виникненні «сірих зон» легітимності, коли стратегічна неоднозначність стає наслідком не лише дефіциту інституційної волі, а й свідомим інструментом, спрямованим на стримування ескалації. При цьому концептуалізація змін в онтологічному статусі міжнародних зобов'язань дає змогу дослідникам вийти за межі редукціоністського розуміння партнерства та запропонувати перспективні експланативні моделі, засновані на поєднанні традиційних і сучасних підходів теорії міжнародних відносин.

Серед зарубіжних фахівців тематичні публікації реалізували, зокрема, М. Вебер та А. Гайд-Прайс [22], Дж. Говорт [16], Д. Голбріс, Дж. Модслі та Л. Чаппелл [14], С. Сміт [21], Ф. Шіммельфеннінг [20]. Актуальні аспекти концептуалізації безпеки, проблематику її регіональних та глобальних вимірів вивчали українські дослідники Я. Верменич [2], К. Висоцький [3], О. Карпенко [5], Б. Коломієць [6], І. Ліщинський і М. Лизун [8], М. Марчук та І. Круглюк [9], І. Тихоненко [11]. Безпекові гарантії в контексті укладення Україною двосторонніх угод аналізували Д. М. Колос [7], І. Петруненко [20], Л. Радовецька [10], І. Тодоров та Н. Тодорова [12], О. Турченко [13].

Зауважимо, що у сучасних безпекових студіях доцільно зосередитися на обґрунтуванні категорії «кумулятивної перформативності», яка фактично нівелює розрив між нормативним ідеалізмом та прагматичним реалізмом. Формування «ефекту щільності» через мережу двосторонніх угод слід розглядати як радикальну інституційну інновацію, здатну генерувати нові зразки легітимації партнерств чи союзницьких зобов'язань, проєктувати, підтримувати й реалізувати спільні спроможності. Водночас, попри інтенсивне вивчення окремих кейсів, системне осмислення української ініціативи як цілісного патерна реконфігурації глобального порядку залишається фрагментарним, що актуалізує потребу ідейно-теоретичного

обґрунтування «спектральної» інтеграції як нової парадигми врядування в міжнародних відносинах.

Метою дослідження є цілісна деконструкція онтологічного статусу «гарантій безпеки» в сучасних міжнародних відносинах крізь призму української дипломатичної практики після 2022 р., що передбачає розгляд латентних механізмів трансформації безпекових зобов'язань від жорстких інституційних умов до гнучких мережових моделей. Дослідження спрямоване на теоретичне обґрунтування концепту «стратегічної інструменталізації вразливості» та аналіз емансипаційного потенціалу інституційної гнучкості, що зумовлюють пришвидшення процесів реконфігурації глобального порядку та легітимізують перехід до «спектрального» розуміння безпекової інтеграції.

Методологічною основою дослідження є епістемологічний підхід, що передбачає відмову від редукціоністського трактування безпеки як статичного набору гарантій на користь її осмислення як динамічного аналітичного конструкту. Ключовим інструментом є метод деконструкції, який дає змогу виявити латентні суперечності вестфальської системи міжнародних відносин та розкрити процес ерозії традиційних союзницьких зобов'язань у межах традиційних альянсів. Водночас застосування системного аналізу забезпечує вивчення трансформації української дипломатії як цілеспрямованої стратегічної інструменталізації безпекової вразливості держави у сучасному міжнародному середовищі. Це сприяє епістемологічній реконструкції транзиту від телеології формального членства у колективних безпекових структурах (НАТО) до стратегічної інструменталізації мережевого накопичення спроможностей (двосторонні угоди), що генерує нову якість перформативності у сфері безпеки, за якої мережа двосторонніх зобов'язань забезпечує обумовленість залучення та взаємну операційну стійкість акторів.

Дослідницька програма інтегрує принципи соціал конструктивізму, спрямовані на вивчення процесів трансформації інтерсуб'єктивних уявлень про солідарність та стримування у конкретні інституційні інновації. Використання порівняльно-типологічного методу дає змогу здійснити розмежування між класичними військовими альянсами та новими «спектральними» формами інтеграції, що виникають у процесі реалізації двосторонніх угод. Такий синтез методів та підходів сприяє різнобічному вивченню сучасної безпекової політики України крізь призму владних відносин та дифузії ризиків у динамічному міжнародному середовищі, забезпечуючи водночас глибоку ревізію онтологічного статусу міжнародних зобов'язань у процесі ґрунтовної реконфігурації глобального порядку.

Невирішені частини загальної проблеми. У сучасній політичній науці одним із малодосліджених аспектів є природа «спектральної» інтеграції як проміжної форми залучення державних акторів – між повноправним членством в альянсах та стратегічною автономією. Недостатньо вивченими залишаються також механізми, які, завдяки мережевому накопиченню спроможностей, можуть сприяти уникненню ескалаційних ризиків у відносинах третіх держав із ядерними акторами поза логікою статті 5 Вашингтонського договору. Крім того, досить фрагментарними є студії над ерозією класичних стандартів блокової політики та дифузією відповідальності у межах двосторонніх угод, що перешкоджає формуванню цілісних епістемологічних орієнтирів для обґрунтування нових інструментів стримування у міжнародних відносинах. Фактичний дефіцит розуміння природи операційної стійкості таких гібридних конфігурацій як двосторонні безпекові угоди актуалізує наукову розробку цієї проблеми.

Онтологія безпекових змін та стратегічна інструменталізація вразливості. Епістемологічне осмислення української безпекової дипломатії в умовах повномасштабної агресії РФ проти України (2022 р.) є релевантним

з аналітичного погляду лише у координатах категоріального «зсуву», який деактуалізує нормативну очевидність концепту «гарантій безпеки» [10], перетворюючи його на суперечливий об'єкт у межах історично мінливої інституційної парадигми. Повномасштабна війна не лише зумовила інтенсифікацію прагнень України до отримання безпекових зобов'язань поза традиційними рамками членства в НАТО, а й унаочнила функціональну вичерпність класичних моделей безпекової інкорпорації [1].

У новому безпековому дискурсі стратегічна якість української ініціативи детермінується не стільки феноменом її виникнення, скільки модальністю реконфігурації безпекової архітектури через розбудову мережі пролонгованих двосторонніх угод, що функціонують як альтернативна інфраструктура функціональної інтеграції. Ми спостерігаємо перехід від реактивної логіки виживання до стратегічної інструменталізації вразливості як фундаментального ресурсу інституційного проектування.

Дискурсивні витоки та режим стратегічної неоднозначності. Дискурсивна основа цієї реконфігурації безпекової архітектури сягає рішень Бухарестського саміту НАТО (2008 р.) [18], за якими декларативний характер перспектив членства України в Альянсі перманентно корелював з процедурною відкладеністю його інституційної імплементації. Деактуалізація питання ПДЧ для України сконструювала специфічний режим стратегічної неоднозначності, у якому символічне залучення до євроатлантичного континууму поєднувалося з тривалою інституційною паузою.

У такій конфігурації риторична обіцянка членства України в Північноатлантичному альянсі виконувала нормативну функцію механізму інтеграції, тоді як дефіцит її інструментального наповнення слугував засобом маніпулятивного контролю потенційних ескалаційних ризиків у відносинах між НАТО та РФ. Саме ця іманентна напруга між дискурсом ідентичності

приналежності України до євроатлантичної спільноти та практикою відтермінування системного залучення (реального шляху до набуття членства), започаткувала реконцептуалізацію безпекових гарантій як складної процесуальної категорії, підважуючи їхнє розуміння як дискретного одноразового акта.

Трансформація уявлень від телеології членства до процедури гарантування. Події після Революції Гідності та початок російської агресії проти України (2014 р.) лише частково актуалізували зазначену проблематику. Проте повномасштабне вторгнення РФ в Україну (2022 р.) остаточно перевело її у площину граничної онтологічної вразливості [13]. Наша держава опинилася в умовах парадоксальної ситуації, коли всебічна підтримка з боку держав-членів НАТО корелювала з чітким окресленням з їхнього боку прийнятних меж для власного безпосереднього військового залучення, що спричинило подальшу генезу уявлень щодо природи дистанційованої солідарності.

Як наслідок, український дискурс зазнав докорінної концептуальної трансформації: від телеології членства в НАТО – до процедурного алгоритму гарантування безпеки. Хоча членство України в НАТО номінально зберігає статус стратегічного горизонту, безпекова раціональність держави дедалі виразніше структурується навколо верифікованих та інституційно оформлених зобов'язань, відкритих для імплементації у коротко- та середньостроковій перспективі.

Кумулятивна перформативність Київського безпекового пакту. Інституційним втіленням цієї парадигмальної трансформації є ініціатива «Київського безпекового пакту», розроблена за участі А. Фог Расмуссена та А. Єрмака [17]. Запропонована модель не прагнула відтворити логіку статті 5 Вашингтонського договору, а натомість формалізувала багаторівневу систему довгострокових зобов'язань, що охоплювали військову допомогу,

інтеграцію оборонно-промислових комплексів, обмін розвіданими, кібербезпеку та механізми оперативних консультацій. У її межах «гарантія безпеки» еволюціонує від статусу автоматичного тригера військової відповіді до «ефекту щільності» інституційних зв'язків, через які стримування набуває форми кумулятивної перформативності. Така гібридизація альянсових та партнерських форматів конструює новий онтологічний статус безпекових зобов'язань, що діалектично поєднує нормативну формалізацію з політичною контингентністю.

Вільнюський прецедент та легітимізація мережевої моделі. Подальша артикуляція цієї логіки у межах Вільнюського саміту НАТО (2023 р.) [15] продемонструвала як структурні обмеження, так і нові «вікна можливостей» для української суб'єктності. Рестриктивність позиції щодо запрошення України до членства підтвердила стратегічну обережність Альянсу, проте ухвалення Спільної декларації G7 фактично легітимувало перехід до мережевої моделі безпекових зобов'язань. У підсумку політичний імпульс України трансформувався в системну дипломатичну кампанію, спрямовану на формування стійких тривалих двосторонніх зобов'язань у сфері безпеки з ключовими геополітичними акторами [4].

Функціональна природа мережевого накопичення та нормативні очікування. Двосторонні безпекові угоди формують окрему категорію міжнародних зобов'язань, у межах яких функціональність забезпечується не через принцип автоматичного військового залучення, а шляхом створення критичних репутаційних втрат для партнерів, на випадок недотримання. У цьому контексті стримування набуває характеру мережевого накопичення спроможностей [12], за якого множинність учасників створює кумулятивний ефект, що підвищує вартість потенційної агресії. Інституціоналізація допомоги переводить її з площини волонтаристської ймовірності чи політичної доцільності у сферу нормативно очікуваної поведінки.

Деактуалізація бінарних таксономій та «спектральна» інтеграція. З теоретичної перспективи український досвід проблематизує застарілу бінарну модель політики альянсів, у якій домінує протиставлення «членство – позаблоковість», пропонуючи натомість «спектральне» розуміння безпекової інтеграції, що передбачає існування проміжних форм глибокої кооперації. Українська ініціатива слугує кейсом радикальної деконструкції усталених таксономій міжнародних відносин, підтверджуючи історичну мінливість категорій партнерства та стримування. Вона демонструє, що ефективність гарантій детермінується не статичними нормами, а динамічними дискурсивними та політичними умовами.

Стратегія диверсифікації та фрагментація глобального порядку. Водночас дана модель іманентно містить структурні обмеження, перебуваючи у прямій залежності від внутрішньополітичних потрясінь та електоральних циклів держав-партнерів [19]. Україна нівелює цю вразливість через стратегію диверсифікації [7], що передбачає функціонування множинності угод як інструмента дифузії та розподілу ризиків. Такий підхід відображає ширшу тенденцію фрагментації глобального порядку, у якому безпекові зобов'язання втрачають характер жорстких інституційних констант.

Інституційна креативність як спосіб виробництва нових норм. Ця трансформація набуває додаткового аналітичного виміру через її інтерпретацію як динамічного процесу, що характеризується незавершеністю та постійним розвитком. Безпекова дипломатія України функціонує як масштабний експеримент із конструювання проміжного виміру інтеграції, у якому інституційна креативність стає автономним способом продукування нових міжнародних норм. У цих координатах Україна утверджується як проактивний суб'єкт, що формує нову конфігурацію глобальних відносин, а не залишається пасивним реципієнтом безпеки.

Висновки: гнучкість інститутів і трансформація глобального порядку. Підсумовуючи запропоновану деконструкцію, слід припустити, що безпекова політика України після 2022 р. позначає завершення епохи нормативної безумовності класичних моделей міжнародних альянсів. Сучасні «гарантії безпеки» трансформуються з дискретного інституційного акта у складну процесуальну категорію, онтологічний статус якої визначається не незмінними договорами, а динамічною інструменталізацією вразливості. Екзистенційний тиск повномасштабної війни Росії проти України став каталізатором ерозії вестфальських стандартів безпекової інкорпорації, змусивши акторів до пошуку експланативних парадигм, здатних поєднати стратегічну неоднозначність із реальною операційною стійкістю.

Формування розгалуженої архітектури двосторонніх угод, ініційоване в межах «Київського безпекового пакту», фактично конструює альтернативну інфраструктуру інтеграції. При цьому стримування агресора набуває форми кумулятивної перформативності: ефективність зобов'язань позірно забезпечується не автоматизмом військового втручання, а «ефектом щільності» інституційних, фінансових і технологічних зв'язків, які створюють критично високий поріг репутаційних та матеріальних втрат для порушників status quo.

Водночас український кейс радикально проблематизує застарілі бінарні протиставлення у міжнародних відносинах, пропонуючи натомість «спектральне» розуміння інтеграції. Він демонструє, що безпекова раціональність сучасної держави може успішно структуруватися навколо проміжних форм глибокої кооперації, які нівелюють жорстку дихотомію «членство — позаблоковість». Така інституційна гнучкість є автономним способом продукування нових міжнародних зобов'язань, у межах яких стратегія диверсифікації та дифузії ризиків у відносинах з багатьма акторами

дає змогу мінімізувати безпекову вразливість, зумовлену електоральними циклами партнерів чи ймовірними внутрішньополітичними потрясіннями.

У підсумку безпекова політика України після 2022 р. виходить за межі звичайної адаптації, набуваючи ознак фундаментальної інституційної інновації. Формування мережі двосторонніх угод створює альтернативну інфраструктуру, що дає змогу поєднувати телеологічний курс на НАТО з прагматичними механізмами оперативної стійкості. Незалежно від фінальної траєкторії набуття Україною членства в Альянсі, сам процес реалізації цієї стратегії має системне значення, демонструючи гнучкість міжнародних інститутів та спроможність держави під тиском війни не лише адаптуватися до глобального порядку, а й активно здійснювати його реконфігурацію.

Список використаних джерел

1. Буданов К., Зайцев В., Романов О., Комаров В. Трансформація поглядів провідних акторів щодо надання гарантій воєнної безпеки Україні після російсько-української війни за результатами аналізу основних воєнно-політичних подій у світі у травні – грудні 2023 р. // Наука і оборона. 2024. № 1 (24). С. 3–11. DOI: 10.33099/2618-1614-2024-24-1-3-11. URL: <https://nio.nuou.org.ua/article/view/301407> (дата звернення: 18.01.2026).
2. Верменич Я. Регіональний фактор у формуванні глобального безпекового середовища: концепти та тенденції // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. 2023. Вип. 32. С. 45–65. DOI: 10.15407/mzu2023.32.045.
3. Висоцький К. Р. Європейська інтеграція в контексті викликів регіональної безпеки // Інноваційна економіка. 2025. № 1. С. 252–259. DOI: 10.37332/2309-1533.2025.1.28.
4. З ким Україна має безпекові угоди і що вони передбачають – пояснення Міноборони // Міністерство оборони України. 2025. 8 листопада.

URL: <https://mod.gov.ua/news/z-kim-ukrayina-maye-bezpekovi-ugodi-i-shcho-vonyu-peredbachayut-roz'ясnennya-minoboroni> (дата звернення: 18.01.2026).

5. Карпенко О. І. Регіональні безпекові комплекси в сучасних умовах // *Economics: Time Realities*. 2023. № 3 (67). С. 74–85. DOI: 10.5281/zenodo.8317384.

6. Коломієць Б. С. Еволюція поняття безпеки: від класичних теорій до сучасних підходів // *Economics: Time Realities*. 2024. № 6 (76). С. 47–54. DOI: 10.15276/ETR.06.2024.5.

7. Колос Д. М. Стратегія двосторонніх безпекових договорів України: переваги та недоліки // *Історико-політичні проблеми сучасного світу*. 2024. Т. 49. С. 27–43. DOI: 10.31861/mhpi2024.49.27-43. URL: <https://mhpi.chnu.edu.ua/mhpi/article/view/11/3> (дата звернення: 18.01.2026).

8. Ліщинський І., Лизун М. Концептуальні візії регіональної та глобальної безпеки // *Вісник економіки*. 2020. № 2 (110). С. 148–155. DOI: 10.35774/visnyk2020.02.148.

9. Марчук М. М., Круглюк І. І. Європейська безпека в контексті російсько-української війни: глобальний і регіональний виміри // *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія*. 2025. Вип. 21. DOI: 10.32782/2312-1815/2025-21-21.

10. Радовецька Л. Гарантії безпеки для України: невивчені уроки Будапештського меморандуму // *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 6. С. 73–80. DOI: 10.24144/2788-6018.2024.06.10.

11. Тихоненко І. В. Дослідження регіональної безпеки «незахідними» теоріями міжнародних відносин // *Політичне життя*. 2017. № 3. С. 121–125.

12. Тодоров І., Тодорова Н. Безпекові гарантії для України: очікування та реальність // *Геополітика України: історія і сучасність*. 2024. № 1 (32). С. 19–32. DOI: 10.24144/2078-1431.2024.1(32).19-32. URL:

<https://geopolitics-of-ukraine.uzhnu.edu.ua/article/view/305011> (дата звернення: 18.01.2026).

13. Турченко О. Безпекові запевнення та гарантії безпеки України в умовах збройної агресії // Правничий часопис Донецького національного університету імені Василя Стуса. 2024. № 1. С. 87–100. DOI: 10.31558/2786-5835.2024.1.10. URL: <https://jpchdnu.donnu.edu.ua/article/view/16163> (дата звернення: 18.01.2026).

14. Contemporary European Security / ed. by D. J. Galbreath, J. Mawdsley, L. Chappell. New York : Routledge, 2019. 232 p.

15. European Pravda. G7 Countries Prepare “Historic” Joint Security Guarantees for Ukraine. 2023. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/07/11/7165234/> (accessed: 18.01.2026).

16. Howorth J. Security and Defence Policy in the European Union. Basingstoke : Palgrave Macmillan, 2014. 320 p.

17. Kyiv Security Compact: International Security Guarantees for Ukraine (13 Sept. 2022). Kyiv : Office of the President of Ukraine, 2022. URL: https://www.president.gov.ua/storage/j-files-storage/01/15/89/41fd0ec2d72259a561313370cee1be6e_1663050954.pdf (accessed: 18.01.2026).

18. NATO. Relations with Ukraine. 2008. URL: https://www.nato.int/cps/en/natolive/topics_37750.htm (accessed: 18.01.2026).

19. Petrunenko I. V. International Security Agreements of Ukraine: Economic Architecture of Support and Prospects for Implementation // Social Development: Economic and Legal Issues. 2025. No. 6. DOI: 10.70651/3083-6018/2025.6.10.

20. Schimmelfennig F. The EU, NATO and the Integration of Europe: Rules and Rhetoric. Cambridge : Cambridge University Press, 2003. 323 p.

21. Smith S. J. EU–NATO Cooperation: A Case of Institutional Fatigue?
// European Security. 2011. Vol. 20, No. 2. P. 243–264.
22. Theorising NATO: New Perspectives on the Atlantic Alliance / ed. by
M. Webber, A. Hyde-Price. London : Routledge, 2015. 208 p.